

Nume:

Prenume:

Clasă:

Școală:

.....

colecția

foarte bine!

ÎNVĂȚARE DE CONSOLIDARE®

antrenament

Acest auxiliar didactic este aprobat pentru utilizarea în unitățile de învățământ preuniversitar prin O.M.E.N. nr. 3530/04.04.2018.

Lucrarea este elaborată în conformitate cu Programul școlar în vigoare, aprobată prin O.M.E.N. nr. 3393/28.02.2017.

Redactare: Daniel Mitran
Tehnoredactare: Iuliana Ene
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Mirona Pintilie

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Gramatică 6 : fișe de lucru pe lecții și unități de învățare cu itemi și teste de evaluare : teste inițiale, stadiale și finale, fișe de lucru, propuneri de itemi pentru evaluare / Eliza-Mara Trofin (coord.), Luminița Ardelean, Cornelia Chiriță, - Ed. a 17-a, reviz.. - Pitești : Paralela 45, 2020
ISBN 978-973-47-3248-7

I. Trofin, Eliza-Mara
II. Ardelean, Luminița
III. Chiriță, Cornelia

811.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2020

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

ELIZA-MARA TROFIN
(coordonator)

**LUMINIȚA ARDELEAN • CORNELIA CHIRIȚĂ • IOANA ENESCU •
MARIANA GURTAVENCO • GABRIELA OANCEA • ADINA ELENA SASU**

GRAMATICĂ 6

FIȘE DE LUCRU

**pe lecții și unități de învățare
CU ITEMI ȘI TESTE DE EVALUARE**

Ediția a XVII-a, revizuită

- Teste inițiale, stadiale și finale
- Fișe de lucru
- Propuneri de itemi pentru evaluare

Editura Paralela 45

1 Test inițial

Citește cu atenție textul următor:

Copiii au primit ca temă, la limba română, pentru după vacanță, să facă fiecare un scurt portret literar al colegului de bancă. Portret fizic și sufletesc. Cum arată și ce fel de om e...

Cele două colege de bancă, și totodată vecine – Victorița și Dana –, s-au așternut pe treabă. Primele fraze au și fost scrise pe caiete. După cât se pare, temele sunt terminate... „din punct de vedere fizic”.

Victorița își lungește gâtul spre caietul colegei.

- Citește-mi, o roagă ea. Mor de curiozitate să știu ce ai scris despre mine.
- Da' pe urmă îmi citești și tu, nu-i așa?
- Se înțelege. Zi!
- Dar nu te superi...
- Cum o să mă supăr!
- Pe onoarea ta?
- Pe!

(Mircea Sântimbreanu, *Portretul colegei de bancă*)

Subiectul I (60 de puncte)

Rezolvă următoarele sarcini de lucru, formulate pornind de la textul dat.

A. 1. Încercuiește litera **A** (dacă apreciezi că afirmația este adevărată) sau **F** (dacă tu crezi că este falsă).

- a) **A / F** Un sinonim al cuvântului *curiozitate* este *indiscreție*.
- b) **A / F** În cuvântul *copiii* există o vocală și două semivocale. (6 puncte)

2. Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

- În enunțul *Primele fraze au și fost scrise pe caiete*, există:
 - a) două atribute; b) un atribut; c) trei atribute.
- În enunțul *Cele două colege de bancă... s-au așternut pe treabă*, subiectul este:
 - a) cele două; b) două; c) colege. (6 puncte)

3. Scrie, pe spațiul punctat din dreptul fiecărui cuvânt, litera corespunzătoare:

<i>literar</i>	a) verb predicativ
<i>citești</i>	b) pronume personal
<i>tu</i>	c) numeral ordinal
<i>primele</i>	d) substantiv comun
	e) adjectiv propriu-zis
- (6 puncte)

4. În enunțul *Victorița își lungește gâtul spre caietul colegei*, substantivele subliniate au, pe rând, funcția de

(6 puncte)

5. Precizează modul verbelor din fragmentul:
— *Citește-mi, o roagă ea.* (6 puncte)

.....
.....

B. 6. Fragmentul citat aparține unui text:
a) literar; b) nonliterar. (6 puncte)

7. Formulează câte un enunț în care să precizezi:
a) cum se numesc personajele din fragmentul dat;

b) ce temă au primit copiii la limba română.

.....
..... (6 puncte)

8. Subliniază varianta corectă, justificând alegerea cu o secvență din text:
• Victorița promite că **îi va citi / nu-i va citi** Danei ce a scris despre ea.

Justificare:

.....
..... (6 puncte)

9. Scrie un enunț în care să menționezi o trăsătură morală a Victoriței. (6 puncte)

.....

10. Explică, în cel puțin 30 de cuvinte, de ce crezi că Dana o roagă pe Victorița să nu se supere dacă îi va citi ceea ce a scris despre ea. (6 puncte)

.....
.....
.....
.....

SUBIECTUL AL II-LEA (30 de puncte)

Redactează un text de minimum 100 de cuvinte, în care să continui fragmentul dat, imaginându-ți cum a descris-o Dana pe colega ei de bancă.

.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Vei primi *16 puncte* pentru conținutul compunerii și *14 puncte* pentru redactare (unitatea compoziției – 2 p.; coerența textului – 2 p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p.; ortografie – 3 p.; punctuație – 3 p.; așezarea corectă a textului în pagină – 1 p.; lizibilitate – 1 p.).
- Se acordă **10 puncte** din oficiu. Total: **100 de puncte**.

8 Substantivul

SUBSTANTIVE COMUNE. SUBSTANTIVE PROPRII. GENUL ȘI NUMĂRUL SUBSTANTIVELOR

ACTUALIZAREA CUNOȘTIINȚELOR

1. Scrie în tabel substantivele din textele de mai jos:

• Că întâi vezi o frunză și apoi, mergând pe nervuri, intri din cauza ei în o mie de păduri. Acolo iepuri mici, furnici, elefanți. Caști gura la care vrei, cu mare atenție. (...)

Și dacă nu mângâiați toate animalele alea, nu vă apucă jalea.

(M. Sorescu, *Unde fugim de-acasă?*)

• Așa voi arăta în timpul acestor plimbări, cu unele mici modificări.

(M. Sorescu, *Unde fugim de-acasă?*)

• Furtuna trece repede și noi alergăm de ne sfârâie picioarele.

(M. Sorescu, *Unde fugim de-acasă?*)

ființe	
lucruri	
fenomene ale naturii	
stări sufletești	
însușiri	
acțiuni	

2. Grupează, în funcție de gen, substantivele din textul de mai jos:

*O doină plânge sus pe culme,
Din fluier unde limpezi cad,*

*Și legănată lin s-afundă
În pacea codrilor de brad...*

(O. Goga, *Doina*)

masculin

feminin

neutru

3. Trece la plural substantivele de mai jos și subliniază desinențele:

Singular	Plural	Singular	Plural
<i>bucurie</i>		<i>sacagiu</i>	
<i>maior</i>		<i>plasă</i>	

4. Analizează substantivele din textul de mai jos după modelul dat:

Fiecare pagină a abecedarului lui Creangă era pentru mine un aspect nou, ca o turturică ori ca un colț de peisaj, și mi se fixa cu înlesnire în memorie.

(M. Sadoveanu, *Anii de ucenicie*)

Exemplu: *pagină* = substantiv comun, genul feminin, numărul singular, nearticulat.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Subliniază forma corectă (vezi *DOOM 2*):

asterisc / asterix	bulgăr / bulgăre
bocanc / bocancă	cojoacă / cojoc
rod / roadă	rotocol / rotocoală
serviciu / servici	tangou / tango

6. Scrie formele de plural ale substantivelor (vezi *DOOM 2*):

robinet

torent

tunel

7. Subliniază substantivele cu aceeași formă la singular și la plural: *nume, icre, unchi, învățătoare, idee, ochi, ardei, copil, pui, vrăjitoare*.

8. Scrie formele de plural ale substantivelor (vezi *DOOM 2*):

a) grumaz, mînz

b) francez, englez, chinez

c) cratiță, chitară, înghețată, monedă, salată

9. Construiește câte o propoziție cu substantivele: *sore, surori*.

.....
.....

10. Răspunde la ghicitori printr-un substantiv:

a) Arma preferată a celor trei muschetari

b) Joc sportiv cu mingea între două echipe de câte 11 jucători

c) Acoperă iarba în diminețile de vară

d) Creație artistică în versuri

11. Vrei să elaborezi un chestionar pe care să-l aplici colegilor de clasă, pentru a afla ce fel de filme preferă.

Completează chestionarul de mai jos cu întrebările potrivite, la care colegii tăi trebuie să răspundă. Vei sublinia substantivele din întrebările formulate de tine.

Întrebări	DA	NU
1.		
2.		
3.		

SUBSTANTIVE COLECTIVE. SUBSTANTIVE DEFECTIVE DE SINGULAR SAU DE PLURAL

1. Subliniază substantivele colective din următorul text:

Un stol de berze zboară deasupra satului. Școlărima adunată în curte le privește cu uimire. Majoritatea păsărilor migratoare au ajuns în țările calde. E liniște acum în porumbiște. Doar un cârd de rațe se îndreaptă agale spre râu.

2. Rescrie textul, corectând greșelile:

În Nordul țării clima este mai rece. De aceea acolo nu se cultivă floarea soarelui. Știu aceste lucruri de la prietenul meu din Baia mare. El mi-a zis că Sâmbăta merge în Parcul de lângă Palatul Copiilor. Aici se întâlnește cu colegii săi de la Școala gimnazială Nr. 1. Ei pregătesc Piesa de teatru Sânziana și Pepelea, cu care speră să obțină un premiu la festivalul teatrelor de amatori.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Subliniază varianta corectă:

- Baia de aramă / Baia de Aramă
- Strada Lungă / Strada lungă
- Unirea Principatelor / Unirea principatelor
- Limba română / Limba Română
- România literară / România Literară

4. Formează substantive colective din aceeași familie de cuvinte:

• tânăr	• brad	• cucoană
• lemn	• argint	• sticlă
• alun	• mesteacăn	• mă răcine
• ț ă ran	• student	• mult
• porumb	• c ă nep ă	• frunz ă

5. Subliniază cu o linie substantivele defective de singular și cu două pe cele defective de plural:

aur, aeroport, cimbru, sete, podoabă, zori, stea, minge, aplauze, unt, fotbal, optimism, vapor, șarpe, căpitan, șale, curaj, ochelari, călți, miere.

6. Alcătuieste propoziții cu formele de plural ale substantivelor următoare:

■ ghiveci	{ ghivece:
	{ ghiveciuri:
■ raport	{ rapoarte:
	{ raporturi:
■ timp	{ timpuri:
	{ timpi:
■ cristal	{ cristale:
	{ cristaluri:

Consultă un dicționar!

CAZURILE ȘI FUNCȚIILE SINTACTICE ALE SUBSTANTIVELOR

CAZUL NOMINATIV

1. Subliniază substantivele în cazul nominativ din textele următoare:

*Sara pe deal buciumul sună cu jale,
Turmele-l urc, stele le scapără-n cale,
Apele plâng, clar izvorând în fântâne...*

(Mihai Eminescu, *Sara pe deal*)

Cuprins

Unitatea 1. TEST INIȚIAL	5
---------------------------------------	---

Unitatea 2. VOCABULARUL

Actualizarea cunoștințelor	8
Cuvântul: formă și sens (sensul de bază și sensul secundar; sensul propriu, sensul figurat). Rolul contextului în crearea sensului	9
Câmpul lexical (actualizarea cunoștințelor)	12
Categorii semantice. Sinonimele (actualizarea cunoștințelor)	14
Antonimele (actualizarea cunoștințelor)	16
Omonimele	17
Omografele și omofonele	18
Cuvintele polisemantice	20
Variație stilistică. Limbă vorbită. Limbă scrisă	21
Propuneri de itemi pentru evaluare: Vocabularul	22
<i>Test stadial nr. 1</i>	26

Unitatea 3. ORTOGRAFIE ȘI ORTOEPIE

Tipuri de sunete: vocală, semivocală, consoană. Corespondența dintre sunet și literă (actualizarea cunoștințelor)	29
Structura fonologică a cuvintelor: diftong, triftong, hiat	32
Despărțirea cuvintelor în silabe	33
Propuneri de itemi pentru evaluare: Fonetica	35
<i>Test stadial nr. 2</i>	38

Unitatea 4. SINTAXA FRAZEI

Enunțul. Clasificarea propozițiilor. Punctuația enunțului (actualizarea cunoștințelor)	41
Propuneri de itemi pentru evaluare: Enunțul. Propoziția	42

Unitatea 5. FUNCȚII SINTACTICE. PREDICATUL. SUBIECTUL

PREDICATUL. Predicatul verbal (actualizarea cunoștințelor)	46
Predicatul nominal. Verbul copulativ <i>a fi</i> . Numele predicativ	48
SUBIECTUL. Subiectul exprimat (actualizarea cunoștințelor)	50
Subiectul neexprimat (inclus, subînțeles)	51
Acordul predicatului cu subiectul	52
Propuneri de itemi pentru evaluare: Subiectul. Predicatul	53
<i>Test stadial nr. 3</i>	58

Unitatea 6. FUNCȚII SINTACTICE. ATRIBUTUL. COMPLEMENTELE. CIRCUMSTANȚIALELE

ATRIBUTUL (actualizarea cunoștințelor)	61
COMPLEMENTUL	63
A. Complementul	65
Complementul direct	65
Complementul indirect	66
Complementul prepozițional	67
B. Circumstanțialele	69
Circumstanțialul de loc	69
Circumstanțialul de timp	70
Circumstanțialul de mod	71
Norme de punctuație. Virgula	72
Propuneri de itemi pentru evaluare: Atributul. Complementul	73
<i>Test stadial nr. 4</i>	77

Unitatea 7. PĂRȚILE DE VORBIRE. VERBUL

Părțile de vorbire flexibile

Verbul (actualizarea cunoștințelor)	81
Verbele predicative și verbele nepredicative (copulative și auxiliare)	82

A. Modurile verbale și timpurile lor

Modul indicativ (actualizarea cunoștințelor)	83
Modul conjunctiv	86
Modul condițional-optativ	88
Modul imperativ (actualizarea cunoștințelor)	90

B. Forme verbale nepersonale

Infinitivul (actualizarea cunoștințelor)	92
Participiul (actualizarea cunoștințelor)	93
Posibilități combinatorii ale verbului	95
Propuneri de itemi pentru evaluare: Verbul	96
<i>Test stadial nr. 5</i>	99

Unitatea 8. SUBSTANTIVUL

Substantive comune. Substantive proprii. Genul și numărul substantivelor (actualizarea cunoștințelor)	102
Substantive colective. Substantive defective de singular sau de plural	104
Cazurile și funcțiile sintactice ale substantivelor	105
Cazul nominativ	105
Cazul acuzativ	106
Cazul dativ	108
Cazul genitiv. Articolul genitival	110
Cazul vocativ. Punctuația vocativului	112
Corelarea funcției sintactice cu cazul morfologic. Posibilități combinatorii ale substantivului	113

Articolul	115
Propuneri de itemi pentru evaluare: Substantivul. Articolul	117
<i>Test stadial nr. 6</i>	121

Unitatea 9. PRONUMELE

Pronumele personal. Flexiunea în raport cu persoana, numărul, genul (actualizarea cunoștințelor)	124
Pronumele de politețe	126
Flexiunea cazuală a pronumelui personal	127
Posibilități combinatorii ale pronumelui. Anticiparea și reluarea pronumelui. Aspecte ortografice	131
Pronumele reflexiv	132
Propuneri de itemi pentru evaluare: Pronumele	134
<i>Test stadial nr. 7</i>	139

Unitatea 10. NUMERALUL

Numeralul cardinal	143
Numeralul ordinal	145
Propuneri de itemi pentru evaluare: Numeralul	149
<i>Test stadial nr. 8</i>	152

Unitatea 11. ADJECTIVUL

Adjectivul. Acordul adjectivului cu substantivul. Articolul demonstrativ (actualizarea cunoștințelor)	155
Gradele de comparație/de intensitate ale adjectivului (actualizarea cunoștințelor)	158
Propuneri de itemi pentru evaluare: Adjectivul	160
<i>Test stadial nr. 9</i>	165

Unitatea 12. PĂRȚILE DE VORBIRE NEFLEXIBILE

ADVERBUL. Tipuri de adverbe (de mod, de timp, de loc)	168
Gradele de comparație ale adverbului	170
PREPOZIȚIA (actualizarea cunoștințelor)	171
Propuneri de itemi pentru evaluare: Adverbul. Prepoziția	173
<i>Test stadial nr. 10</i>	176

Unitatea 13. TEST FINAL

Răspunsuri și bareme de notare	181
---	-----